

MME Madárbarát gazdaságok hatása a gazdaságok területén előforduló madárfajokra

Molnár Barna

Környezetgazdálkodási agrármérnök, mesterképzés, nappali

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet, Állattani és Ökológiai Tanszék

Dr. Herényi Márton Farkas, tudományos munkatárs, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Szent István Campus

Az agrárium intenzifikálása együtt jár a nagytáblás gazdálkodással, növényvédőszer, műtrágyák alkalmazásával és egyre kevésbé változatos kultúrák használatával. Ez a talajok tápanyagtartalmának változásával, a vegyszerek által károsodott növénytársulások és a táj egyhangúsága miatt csökkentik a környezet biodiverzitását.

A dolgozat célja az MME Madárbarát Gazdálkodás Programjában résztvevő mintagazdaságok összehasonlítása hagyományos gazdálkodást végző gazdaságokkal a biodiverzitás szempontjából. A vizsgálatban két madárbarát gazdaság és két kontroll terület vett részt. Az első gazdaságok, ahol a felmérést végeztük a Dunaharaszti elhelyezkedő ParasztSajt (madárbarát gazdaság) és Fajta Imre gazdasága (kontroll gazdaság), a második helyszín pedig Jászboldogházán Hegyesi József gazdasága (madárbarát gazdaság) és a Porteleken található Csillag tanya (kontroll gazdaság). A felméréseket 2025. fészkelési időszakában végeztük két-két alkalommal. Adatgyűjtésre a Madár Atlasz Program által is használt fészkelési valószínűségi kódokat használtuk, kiegészítve egy kategóriával, ami a területen nem fészkelő, de táplálkozás céljából a területet látogató madárfajokat jelölte. A madártani felméréseken felül kérdőív segítségével közelebbi betekintést nyerhettem a kutatásban résztvevő gazdaságok módszereibe és tevékenységükbe.

A kérdőíves felmérések eredménye alapján kijelenthető, hogy bár a hagyományos gazdálkodást végző gazdaságokban is előfordulnak az ökológiai rendszerre kedvező gyakorlatok, a Madárbarát Gazdálkodás Programban résztvevő gazdaságok jelentősen több ilyen módszert, tevékenységet alkalmaznak, a gazdálkodásuk során kialakuló élőhelyek kimutathatóan változatosabbak.

A madártani felmérések során mindkét esetben kimutattuk, hogy a madárbarát gazdaságokban több madárfaj jelenik meg a gazdaság területén. A dunaharaszti gazdaságok

esetén 36%-kal, míg a járszági gazdaságok esetén 57%-kal több madárfaj jelent meg a kontroll területhez képest. A „lehetséges fészkelő” vagy magasabb fészkelési valószínűség kategóriába tartozó madárfajok esetében az első felmérési helyszínen 66%, a második felmérési helyszínen 68% eltérést találtunk a madárbarát gazdaságok javára a kontroll gazdaságokkal szemben.

A kutatás eredményeként megállapítható, hogy az MME Madárbarát Gazdálkodás Programjában résztvevő gazdaságok hatékonyan tudnak élőhelyet és táplálékot biztosítani a madarak számára a hagyományos kisgazdaságokkal szemben, a területeiken megfigyelhető és az ott költő madárfajok száma jelentősen nagyobb.